

**ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД ГОЛОВНИХ ПОДІЙ
У СФЕРІ ОСВІТИ, НАУКИ Й КУЛЬТУРИ, ОПРИЛЮДНЕНИХ
ЗАСОБАМИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ УКРАЇНИ**

у лютому-березні 2016 р.

Укладач:

Годецька Т. І.
*науковий співробітник відділу наукової
реферативної та аналітичної
інформації у сфері освіти
ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського*

У лютому-березні 2016 р. національними засобами масової інформації було оприлюднено актуальну й важливу інформацію у сфері освіти, науки й культури.

ПРОЕКТ ЗАКОНУ «ПРО ОСВІТУ» БУДЕ ВДОСКОНАЛЕНО

За матеріалами:

- «Педагогічна газета» № 1 січень-лютий 2016 р., с.1-2;

- офіційного веб-сайту Комітету ВР України з питань науки і освіти:

http://kno.rada.gov.ua/komosviti/control/uk/publish/article.jsessionid=80D2BB040300DF52D4A180EF512F700E?art_id=67744&cat_id=44731

27 січня 2016 р. на розширеному засіданні Комітету ВР України з питань науки і освіти розглянуто проект Закону «Про освіту» (рестр. №3491 від 28 грудня 2015 р.).

В обговоренні законопроекту взяли участь представники Національної академії педагогічних наук України, депутати, керівники відділів освіти місцевих органів самоврядування, дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних, професійно-технічних і вищих навчальних закладів, а також громадські експерти.

Президент НАПН України наголосив, що жодна з країн Європейського Союзу не надає середню освіту за менш ніж 12 років. 26 країн мають 12-річний термін навчання, у 18 державах середня освіта здобувається за 13 років, у двох країнах – за 14 років. При цьому в ЄС понад 90% 17-річних дітей здобувають середню освіту за загальноосвітніми або професійними освітніми програмами.

Василь Кремень вважає, що так само і в Україні слід надати право школярам здобувати до 18 років академічну чи професійну середню освіту.

Комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України направити законопроект на підготовку до повторного першого читання.

ПІЛЬГИ ПЕДАГОГІЧНИМ ПРАЦІВНИКАМ

*За матеріалом офіційного видання
МОН України «Освіта України» № 4 від
1 лютого 2016 р., с. 2*

Профспілка працівників освіти і науки України отримала відповідь на ім'я голови профспілки Георгія Труханова від Департаменту державної соціальної допомоги Міністерства соціальної політики щодо надання пільг педагогічним працівникам.

У відповіді, зокрема, зазначено, що абзацом першим частини четвертої статті 57 Закону України «Про освіту» передбачено, що з 01.07.2015 року педагогічним працівникам, які працюють у сільській місцевості й селищах міського типу, а також пенсіонерам, котрі раніше працювали педагогічними працівниками в цих населених пунктах і проживають у них, держава відповідно до чинного законодавства забезпечує безкоштовне користування житлом із опаленням і освітленням у межах установлених норм, якщо розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців не перевищує величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу (в 2015 році — 1710 грн; у 2016 році — 1930 грн).

Відповідно до Закону України «Про освіту» пільги з оплати комунальних послуг не поширюються на членів сім'ї педагогічних працівників, при визначенні права на пільги за користування комунальними послугами враховується дохід лише педпрацівників.

МАЙБУТНЄ ОСВІТИ

*За матеріалом офіційного видання
МОН України «Освіта України» № 4
від 1 лютого 2016 р., с. 12*

Під час другого дня роботи Всесвітнього економічного форуму у Давосі президент Швейцарії і член Федеральної ради, міністр економіки Йоханн Шнайдер-Амманн вів діалог із підприємцями стосовно їх взаємодії зі структурами освіти. Він виступає за подальше активне фінансування сфери освіти, науки та інновацій. Якою має бути освіта майбутнього, — можливо, треба переглянути самі її підвалини? Який сенс, наприклад, готувати спеціалістів, котрі потім не зможуть знайти собі роботу, бо все наскрізь автоматизоване й 80% робочих місць ліквідовано за непотрібністю?..

На думку Йоханна Шнайдера-Амманна, щоб уникнути відчутної втрати робочих місць, треба інвестувати в розвиток навичок і особистісних характеристик молоді. «Ми робимо це у Швейцарії, — каже пан Йоханн, — автоматизація і цифрове суспільство — уже реальність, і держава має приділяти увагу підготовці молодих людей до нової стадії, на яку переходить наше суспільство. Інвестування у базові навички — найважливіше сьогодні».

Люди повинні вчитись і адаптуватися до нових умов, каже «вікіпедист» пан Вейлз. Він радить отримувати всім різнобічну освіту й подорожувати, та запевняє, що це надасть можливість швидко адаптуватися і бути креативними.

ОСВІТЯНСЬКА ТЕРМІНОЛОГІЯ

За матеріалами:

- офіційного видання МОН України
«Освіта України» № 7-8 від 29 лютого
2016 р., с. 6;

- освітнього порталу «Osvita.ua»:

<http://www.osvita.ua.com/2016/02/%D0%BA%D1%80%D1%83%D0%B3%D0%BB%D0%B8%D0%B9-%D1%81%D1%82%D1%96%D0%BB-%D1%81%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B0-%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B8-%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8/>

У Національному педагогічному університеті імені М.П. Драгоманова обговорили питання термінології сучасної системи освіти України в умовах реформування та розробки нового законодавства. Круглий стіл на тему «Система освіти України: терміни і визначення» відбувся 15 лютого 2016 р. Він об'єднав представників законодавчої виконавчої влади, профспілок, роботодавців, органів управління освітою, навчальних закладів та наукових установ.

За словами Лілії Гриневич, голови освітянського комітету, нині інтенсивно доопрацьовується проект Закону «Про освіту», тривають засідання робочих тематичних груп. Серед прогалин, які треба ліквідувати, — затвердження чітких формулювань термінів і визначень. Тож дискусійні питання щодо узгодження освітянської термінології мають вирішувати не лише юристи, а й педагоги та науковці. Саме вони, на думку організаторів заходу, повинні обговорити та затвердити основні галузеві терміни і визначення.

«Правильне визначення всіх термінів і понять, які ми даємо в новому законодавстві, є ключовим завданням. Адже саме це стане правовою основою для розвитку освіти України на наступне двадцятиліття, — підкреслила Лілія Михайлівна. — Потрібно переглянути ту термінологічну базу, яку ми закладаємо до закону. Вона є суттєво оновленою, базується на тих міжнародних зобов'язаннях, які має Україна у сфері освіти.»

ФІНАНСУВАННЯ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ

*За матеріалом офіційного видання
МОН України «Освіта України» № 9-10
від 14 березня 2016 року, с. 4-45*

Попри різні точки зору щодо «кишені», з якої оплачуватиметься вища освіта українців, навіть іноземцеві зрозуміло: радикальних змін - принаймні найближчим часом - чекати годі.

Думки з цього приводу висловили зарубіжні й українські фахівці на дебатах щодо фінансування вищої освіти, ініційованих аналітичним центром CEDOS. Ішлося про джерела фінансування та його об'єкти, формулу ефективного розподілу коштів і вимірювання результатів. Як і раніше, за більшість студентів платитиме держава. Проте механізм фінансування зміниться: Міністерство освіти і науки переходить від держзамовлення до фінансування за результатами. Заступник міністра освіти і науки Інна Совсун презентувала нову модель фінансування — на основі показників діяльності ВНЗ та якості дослідницької роботи в них.

Міністр наголосила, що механізм матиме чотири основні компонента.

Перший – фінансування на основі показників. Потрібно мати на увазі, що в нашому суспільстві недостатньо довіри, отже, система фінансування має бути максимально прозорою. Ми маємо розробити показники, що базуються на результатах. Аби бути впевненими, що університети залучають найкращих студентів, а абітурієнти мають можливість вирішувати, до якого закладу їм піти. І найкращі студенти повинні отримати фінансування від держави.

Другий компонент – якість дослідницької роботи. Як вимірювати цю якість – це тема окремої дискусії. Потрібно створити систему, за якої університети стануть центрами не лише навчання, а й проведення досліджень.

Третій компонент – модель соціального фонду: будуть створені фонди для стипендій найкращим студентам, до уваги братимуть їхні потреби.

Четвертий компонент – фонди капітального інвестування, яких дотепер не існувало. Такі фонди створюватимуться відповідно до потреб кожного університету.

Інна Совсун вважає, що така модель буде досконалою. Система має відповідати на найбільші виклики, що існують в Україні. Було б добре взяти до уваги досвід Швеції, Австрії та зважати на такі проблеми, як корупція й непрозорість, що мають місце у нас. Модель може бути складною, але повинна бути прозорою – це важливо для українського суспільства сьогодні й у майбутньому. Треба пам'ятати: фінансування – це механізм, який зможе змінити систему.

СУЧАСНІ ЗАКЛАДИ ОСВІТИ – 2016

За матеріалами:
- тижневик «Освіта» № 9-10 від 2-9 березня 2016 р., с.12;
- офіційного веб-сайту НАПН України:
<http://naps.gov.ua/ua/press/releases/907/>

У Київському Палаці дітей та юнацтва 17 березня 2016 року відбулось урочисте відкриття сьомої міжнародної виставки «Сучасні заклади освіти – 2016». Організувала і провела виставку Компанія «Виставковий Світ» за підтримки та участі Міністерства освіти і науки України, Національної академії педагогічних наук України.

Привітання учасникам, організаторам і гостям надіслали Голова Верховної Ради України Володимир ГРОЙСМАН, Голова Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти Лілія ГРИНЕВИЧ, Міністр освіти і науки України Сергій КВІТ, Президент Національної академії педагогічних наук України Василь КРЕМЕНЬ, директор Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» Міністерства освіти і науки України Наталія ВЯТКІНА.

В урочистому відкритті взяли участь і привітали учасників і гостей виставки Перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти **Олександр Співаковський**, Президент Національної академії педагогічних наук України **Василь Кремень**, директор Інституту модернізації змісту освіти МОН України **Наталія Вяткіна**, директор Компанії «Виставковий Світ» **Світлана Рудько** та виконавчий директор освітянських заходів Компанії «Виставковий Світ» **Віталій Сокол**.

У роботі виставки взяли участь 750 учасників із 25 регіонів України, Польщі, Канади, Латвії, Словаччини, Словенії, Франції, США, Австрії, Німеччини, Швейцарії, Чехії, Литви, Кіпру, Білорусії, Молдови, Естонії.

